

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do wystąpienia z 5 lutego 2020 r. (sygn. KMP.571.7.2020) *dotyczącego raportu Europejskiego Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) z wizyty ad hoc w Polsce* uprzejmie informuję, że został opracowany 44 stronicowy roboczy raport pt. *Sygnaliści w Policji*, który oprócz analizy kwestii związanych z bezpiecznym sygnalizowaniem o nieprawidłowościach zawiera także rekomendacje dalszych działań. Raport ma charakter wewnętrznego dokumentu.

Zagadnienia dotyczące sygnalistów wprowadzono do dokumentów policyjnych, które mają charakter edukacyjno-informacyjny. Jest ono omawiane m.in. podczas szkolenia zawodowego podstawowego, a także podczas szkolenia lokalnego pt. *Przeciwdziałanie stosowaniu tortur w Policji*¹. Należy również wskazać, że w Policji został wdrożony *Plan działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie ochrony praw i wolności człowieka, realizacji zasady równego traktowania i przestrzegania zasad etyki zawodowej w Policji na lata 2021-2023*. Kwestia sygnalistów jest poruszana w kilku obszarach zadaniowych, przykładowo w zakresie prowadzenia współpracy z podmiotami publicznymi, uczelniami, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi w celu wypracowania najlepszych praktyk dla zapobiegania i zwalczania wszelkich form naruszeń praw człowieka, zasady równego traktowania i etyki zawodowej przez policjantów i pracowników Policji. Jest także przedmiotem działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących ochrony sygnalistów oraz walki ze środowiskową „zmową milczenia”.

Obecnie w Policji jest przeprowadzana standaryzacja procedur antymobbingowych, które zostaną także poszerzone o reakcję na inne sytuacje niepożądane mogące wystąpić w formacji. Jednym z obowiązkowych standardów będzie ochrona sygnalistów.

Ponadto został wdrożony *Program wzmacniania uczciwości i zapobiegania korupcji w Policji na lata 2021-2023*, który *expressis verbis* odnosi się do pojęcia sygnalistów na poziomie działań edukacyjno-informacyjnych oraz promujących uczciwe postawy zawodowe.

Podnoszenie świadomości z zakresu szeroko pojmowanej uczciwości zawodowej pozostaje także w zakresie kompetencji doradców etycznych (lub zespołów doradców etycznych) w Policji.

Odnosząc się do kwestii kamer nasobnych uprzejmie informuję, że w latach 2019-2020 zakupiono 467 takich urządzeń wraz z systemem informatycznym, co pozwoliło na wyposażenie: Komendy Miejskiej Policji (KMP) w Suwałkach, podlegającej Komendzie Wojewódzkiej Policji (KWP) w Białymstoku – łącznie w 30 kamer; KMP w Inowrocławiu, podlegającej KWP w Bydgoszczy – łącznie w 98 kamer; KPM w Tychach,

¹ Ponadto kwestie etyczne zostały także poruszone w poradniku trenerskim pt. *Horyzontalna edukacja historyczna w działaniach antydyskryminacyjnych Policji*.

podlegającej KWP w Katowicach – w 30 kamer; KMP w Koninie, podlegającej KWP w Poznaniu – łącznie w 115 kamer; KMP w Wałbrzychu, podlegającej KWP we Wrocławiu – łącznie w 93 kamery i Komendy Stołecznej Policji – w 101 kamer. W 2021 roku jest planowany zakup około 3100 kamer nasobnych wraz z systemem informatycznym.

W Komendzie Głównej Policji został opracowany *projekt zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad, metod i form wykonywania zadań związanych z przetwarzaniem materiałów audiowizualnych oraz korzystaniem przez Policję ze środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu i dźwięku*. Ponieważ prace nad jego ostatecznym kształtem nadal pozostają w toku, zawarte w nim regulacje stanowią jedynie propozycje określonych rozwiązań, a docelowe rozstrzygnięcia mogą odbiegać od zakładanych. Zatem przekazanie Panu Rzecznikowi ww. projektu na obecnym etapie nie wydaje się zasadne.

Nawiązując z kolei do pytania o skargi rozpatrywane we własnym zakresie przez Policję, których przedmiotem było nieludzkie lub poniżające traktowanie informuję, że w 2020 r. załatwiono 350 takich skarg, z których potwierdzono 3.

W 2020 r. zostało prawomocnie zakończonych 9 (4 w I poł. roku, 5 – w II) postępowań za przewinienia związane z naruszeniem praw człowieka (w ich wyniku orzeczono 1 karę dyscyplinarną) i 47 (33 w I poł. roku, 14 – w II) za przewinienia związane z użyciem broni lub środków przymusu bezpośredniego (w ich wyniku orzeczono 18 kar dyscyplinarnych, w tym 14 w I poł. roku, 4 – w II). W części przypadków postępowania dyscyplinarne zakończyły się prawomocnym umorzeniem z powodu zwolnienia policjantów ze służby (w takiej sytuacji dalsze prowadzenie postępowania jest bezprzedmiotowe). W I połowie 2020 r. było to 6 umorzeń z tego powodu, w tym 2 dotyczące postępowań dyscyplinarnych związanych z naruszeniem praw człowieka oraz 4 – postępowań dyscyplinarnych związanych z użyciem broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego, natomiast w II połowie 2020 r. odpowiednio – 5 i 7. Pozostałe przypadki to uniewinnienia lub odstąpienia od wymierzenia kary.

Jednocześnie informuję, że Policja nie dysponuje kompletnymi danymi odnośnie liczby zarzutów dotyczących stosowania przez policjantów przemocy na służbie oraz liczby postępowań karnych prowadzonych wobec policjantów w związku z popełnieniem czynów określonych w art. 231, 246 i 247 ustawy z 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*² ponieważ śledztwa w tym zakresie są prowadzone przez jednostki prokuratury.

Z poważaniem
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym –

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.